

Rijkswaterstaat  
Ministerie van Infrastructuur

Handreiking Be  
objecten langs  
auto(snel)wege

Toelichting b  
actualisatie

9 april 2019



*Motie van het lid Stoffer 7 februari 2019: verzoekt het Rijkswaterstaat de reclameschermen aan te scherpen en te kiezen voor de meest effectieve of bindende advisering door Rijkswaterstaat*

Minister in verslag AO 21 februari 2019:

*Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de vergunningverlening voor reclameschermen. Rijkswaterstaat heeft wel een handreiking uitgebracht om gemeenten te helpen met hoe ze het best kunnen houden met verkeersveiligheid. Daarbij is de Rijkswaterstaat van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde v.a. 2018. Om verkeersonveiligheid te voorkomen moeten led-reclameschermen voldoen aan voorwaarden, bijvoorbeeld een maximum aan bewegende beelden en een maximumaantal beeldwisselingen. In sommige omstandigheden zoals invoegstroken en weefvakken. Dit geldt voor iedereen zich dus aan houden.*



## Context: soorten afwijkingen

- Plaatsing led reclamescherm zonder vergunning
- Gemeente (klein) verleent vergunning voor led reclamescherm en stelt eisen te stellen
- Gemeente legt een advies van Rijkswaterstaat naast vergunning
- Gemeente houdt goed rekening met verkeersveiligheid, vergunninghouder wijkt af van vergunningsvoorschriften



## Ontwikkelingen

- Nieuwe richtlijnen:
  - Nieuwe sterk verbeterde richtlijn Lichthinder NSV, wijzigingen in 2017, nieuwe versie in voorbereiding
  - Idee NSVV toekomst: beeldwisseling verder reageren
  - CROW publicatie (hier en daar terminologie van NSV)
  - OVLNL werkt aan Handreiking toetsing en vergoeding Lichtreclame, gepland in eerste helft 2019
- Case in Noord-Brabant bij Zaltbommel met advies kantonrechter (namens SWOV Hagenzieker):
  - Geen beeldwisselingen bij rijtaakverzwarende omstandigheden
  - Mogelijk nieuw criterium voor het geval meerdere rijtaakverzwarende omstandigheden elkaar naast of elkaar buurt worden geplaatst



## Verwerking

- Inhoudelijk
  - NSVV 2019 uitgangspunt voor lichthinder (strengere lichthinder)
  - Verwerking Advies Kennisinstituten Zaltbommel
  - Criterium voor wisselfrequentie beelden van de a de slagboomcriteria
- Relatie met andere partijen:
  - Samenwerking met OVLNL voor doorwerking
  - Een CROW-richtlijn voor alle wegen ambitie voor toekomst



## ADVERTS met o.a. 10 concrete aanbevelingen

- Maximaal 1 beeld wisseling per 6 seconden in intermitterend perspectief ruim, zie locatie-specifieke aanscherping
- Meeste CEDR-aanbevelingen zitten al in criteria,
  - mogelijke afdekking borden toegevoegd aan toelichting afleiding
  - Weinig voorkomende problemen niet verwerkt om het zo eenvoudig mogelijk te houden waarbij ook is aandacht voor handreiking niet uitputtend is en er extra locatie-specifieke aandachtspunten kunnen zijn
- Vb. schermgrootte langs autosnelwegen vrijwel altijd, er is al ruim 100 m<sup>2</sup> nodig voor normaal formaat





# Lichthinder: vigerende NSVV Richtlijn

- Versie 2003

Tabel 1 Maximaal toegestane oppervlakteluminantie van reclameborden en -objecten

Gemiddelde luminantie reclamebord of object	omgevingszone	
	E1 natuurgebied	E2 landelijk gebied
oppervlakte $< 0,5 \text{ m}^2$	60	500
oppervlakte $0,5 - 10 \text{ m}^2$	50	400
Oppervlakte $> 10 \text{ m}^2$	40	300

- Versie 2019

Lichttechnische parameter	Omgevingszone		
	E0	E1	E2
luminantie reclamebord of - object met oppervlak $< 0,4 \text{ m}^2$	$< 0,1 \text{ cd/m}^2$	$50 \text{ cd/m}^2$	$500 \text{ cd/m}^2$
idem met oppervlak $0,4 - < 2 \text{ m}^2$	n.v.t.	$30 \text{ cd/m}^2$	$300 \text{ cd/m}^2$
idem met oppervlak $2 - < 5 \text{ m}^2$	n.v.t.	$20 \text{ cd/m}^2$	$200 \text{ cd/m}^2$
idem met oppervlak $5 - < 10 \text{ m}^2$	n.v.t.	$15 \text{ cd/m}^2$	$150 \text{ cd/m}^2$
idem met oppervlak $10 - < 20 \text{ m}^2$	n.v.t.	$0 \text{ cd/m}^2$	$100 \text{ cd/m}^2$
idem met oppervlak $20 - < 50 \text{ m}^2$	n.v.t.	$0 \text{ cd/m}^2$	$75 \text{ cd/m}^2$
idem met oppervlak $50 - < 100 \text{ m}^2$	n.v.t.	$0 \text{ cd/m}^2$	$50 \text{ cd/m}^2$
idem met oppervlak $\geq 100 \text{ m}^2$	n.v.t.	$0 \text{ cd/m}^2$	$5 \text{ cd/m}^2$

Tabel 7.8: Grenswaarden  $L_{gr}$  voor de maximale oppervlakteluminantie van het aangestreepte reclameborden en -objecten

- Led geen meer als wordt voldaan...



## Leerpunten Zaltbommel

- Geen twee LED schermen tegelijkertijd in blikveld van weggebruiker
- Geen LED schermen op de locatie waar weggebruiker taak uit te voeren heeft (dus in het turbulentiegebied knooppunt geen LED schermen)



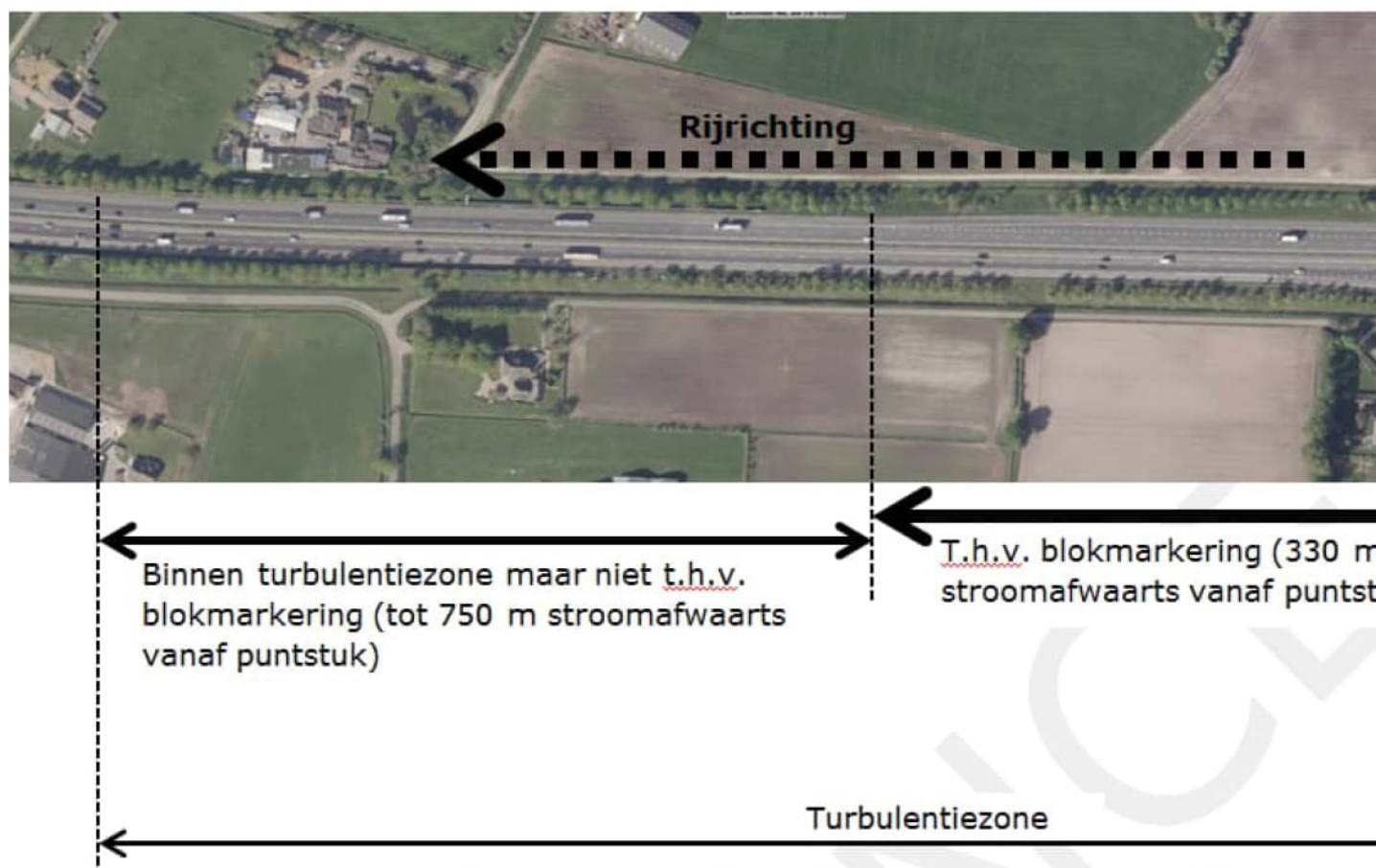


## Verdere ontwikkeling na Zaltbommel

- Ook verbindingbogen knooppunten en aansluitingen doorgaande rijbanen met krappere boogstraal dan o.a. aangeeft onder rijtaakverzwarende omstandigheden
- Led is niet in het probleem: zonder beeldwisseling en norm geen verschil zichtbaar tussen led scherm en
- Meer gradatie in wisselfrequentie:

Wisselfrequentie	effect
Max. 1 beeld per 6 s	1 wisseling binnen leesweg (hu)
Max. 1 beeld per 10 s	1 wisseling binnen de afstand v scherm goed zichtbaar is (CRO
Max. 1 beeld per 5 min	> 95% weggebruikers ziet gee
Max. 1 beeld per 12 uur	weggebruikers zien geen wisse

## Voorbeeld: extra restricties over 900m



**Figuur 1 Voorbeeld zonering bij turbulentiezone op 130 km/uur weg links)**



